

РЕШЕНИЕ

№ 19533

гр. София, 10.10.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 63 състав, в публично заседание на 25.09.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Димитрина Петрова

при участието на секретаря Валентина Христова и при участието на прокурора Куман Куманов, като разгледа дело номер **1675** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203 и следващите от АПК, във връзка с чл.

1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ).

Делото е образувано по искова молба на Р. С. К., ЕГН [ЕГН], с адрес: [населено място], ж. к. О. – 2, [жилищен адрес] чрез адвокат Л. Б., съдебен адрес: [населено място] 1000, [улица], ет. 3, офис 311, срещу СДВР, отдел „Пътна полиция“, [улица]. Исковата молба е с правно основание чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ.

В исковата молба е посочено, че с Решение № 6550 от 02.11.2023г. по адм. д. № 7181/2023г., АССГ, Трето отделение, 13-ти състав, е отменена Заповед № 1942/29.06.2023г., издадена от мл. автоконтрольор в 03 група, 02 сектор в отдел Пътна полиция при СДВР, за прилагане на ПАМ по чл. 171, т. 1, б. „е“ от ЗДвП – временно отнемане на свидетелството за управление на МПС до представяне на сключена валидна застраховка. Р. С. К. излага доводи, че поради наличието на незаконосъобразен административен акт е претърпяла неимуществени вреди – непрекъснат и постоянен страх, тревоги и притеснения. Твърди, че заради наложената ПАМ и отнетото свидетелство за управление на МПС не е могла да се яви на изпит за придобиване на правоспособност за таксиметров водач на лек автомобил. Моли съда да постанови съдебно решение, с което да осъди ответника да заплати сумата от 5 000 лв., представляваща обезщетение за причинените неимуществени вреди, вследствие на незаконосъобразно издадена Заповед № 1942/29.06.2023г., издадена от мл. автоконтрольор в 03 група, 02 сектор в отдел Пътна полиция при СДВР на МВР, за периода от 29.06.2023г. до 01.12.2023г. Претендира адвокатско възнаграждение в

размер на 1200 лв. на основание чл. 38, ал. 1, т. 2 от Закон за адвокатурата.

В съдебно заседание, ищецът - Р. С. К., чрез процесуалния си представител поддържа изложеното в жалбата. Претендира присъждане на разноски по представен списък.

Ответникът - Столична дирекция на вътрешните работи, представлява се от юрк. С., който оспорва исковата молба като неоснователна и недоказана. Претендира юрисконсултско възнаграждение. Прави възражение за прекомерност на адвокатския хонорар.

Представителят на СГП, прокурор К., счита, че исковата претенция е основателна, но прекомерна по размер.

Съдът, след като обсъди доводите на страните и прецени събраните и приети по делото писмени доказателства, приема за установена следната фактическа обстановка: Не е спорно по делото, че на 29.06.2023г. против Р. К. е съставен АУАН № 890345 от мл. автоконтрольор Д., ПП СДВР за това, че на 29.06.2023г., е управлявала собственият си лек автомобил Ф. Голф, рег. [рег.номер на МПС] по [улица]до бл. 56 с посока на движение от [улица]към [улица]без сключена задължителна застраховка „гражданска отговорност“. На тази база е прието, че са налице материалноправните предпоставки на ч л. 171, т. 1, б. „е“ от ЗДвП, поради което на ищцата със Заповед № 1942/29.06.2023г., издадена от мл. автоконтрольор в 03 група, 02 сектор в отдел Пътна полиция при СДВР, е наложена ПАМ „временно отнемане на свидетелството за управление на МПС до представяне на сключена валидна застраховка“. Тази Заповед е обжалвана пред съда, който с Решение № 6550 от 02.11.2023г. по адм. д. № 7181/ 2023г., АССГ, Трето отделение, 13-ти състав е отменил оспореният административен акт като незаконосъобразен. Решението е влязло в сила на 02.11.2023г. По делото е приобщеното адм. д. № 7181/ 2023г. по описа на АССГ.

По делото е допуснато събиране на гласни доказателствени средства чрез разпит в качеството на свидетел на лицето Г. В. А.. Свидетеля заявява, че Р. С. К. работи като брокер и се обръща към него за консултантска услуга, за правен съвет. Твърди, че през юни месец 2023г. е присъствал на случая. Били са заедно в автомобила, когато са им извършили проверката. Р. К. е представила всички документи относно изрядността на автомобила, а полицаите не са и повярявали. Станал е скандал и са свалени номерата на автомобила. Твърди, че след проверката, тя го е изживяла доста неприятно. Искала е да кандидатства за таксиметров шофьор, но не е успяла да се яви на изпит. Била е травмирана и е стояла без работа основно заради този случай. Обезкуражила се е. Настоящият съдебен състав ще цени показанията на свидетеля в съвкупност с останалия доказателствен материал по делото.

Съдът след като прецени твърденията на страните и събраните по делото доказателства, намира за установено от фактическа страна следното:

С оглед възприетата от съда фактическа обстановка изведена на база твърденията на ищеца, съдът намира иска за допустим – подаден е от активно легитимирано лице по смисъла на чл. 203, ал. 1 от АПК във връзка с чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ и срещу надлежен ответник по смисъла на чл. 205, ал. 1 от АПК - СДВР, в чиято структура попада и административният орган, от чийто отменен акт произтичат и претендираните от К. неимуществени вреди. В този смисъл искът се явява допустим и подлежи на разглеждане в производство по реда на чл. 203 и сл. от АПК.

По силата на чл.1 ЗОДОВ държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия

на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност, като исковите се разглеждат по реда установен в АПК. Следователно, за да възникне право на иск за обезщетение е необходимо да са налице няколко кумулативни предпоставки, а именно: незаконосъобразен акт, действие или бездействие на орган или длъжностно лице на държавата или общината, при или по повод изпълнението на административна дейност; вреда - имуществена или неимуществена; пряка и непосредствена причинна връзка между незаконосъобразния акт, действието или бездействието и настъпилата вреда. Под вреда следва да се разбира отрицателната последица от увреждането, която засяга неблагоприятно защитените от правото имуществени и неимуществени интереси на увредения, а под "пряка и непосредствена" - тази вреда, която следва закономерно от незаконосъобразния акт, действие или бездействие на компетентния административен орган по силата на безусловно необходимата връзка между тях. При липсата на който и да е от елементите на фактическия състав не може да се реализира отговорността по чл.1 ЗОДОВ.

В случая с предявения иск се претендира ангажиране отговорността на държавата /отговорност на СДВР/, на основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, за претърпени от ищеца Р. К. неимуществени вреди в резултат на незаконосъобразна административна дейност – незаконосъобразно наложена на К. принудителна административна мярка със Заповед за прилагане на ПАМ № 1942/29.06.2023г., издадена от мл. автоконтрольор в 03 група, 02 сектор в отдел Пътна полиция при СДВР.

Въз основа на съдебно установената незаконосъобразност на Заповед за прилагане на принудителна административна мярка, съдът приема, че е налице първата предпоставка за ангажиране отговорността на държавата по предявения иск с правно основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ – издаден незаконосъобразен акт от длъжностно лице /орган/ на държавата при изпълнение на административна дейност.

Отговорността на държавата по чл.1, ал.1 от ЗОДОВ за причинени вреди е обективна. Обективният характер на отговорността означава, че държавата отговаря за вредите, причинени от нейните органи или длъжностни лица при изпълнение на административната дейност, които вреди са последица от незаконосъобразните им актове, действия или бездействия, без значение дали са причинени виновно от тях. Следователно при всички положения за да бъде ангажирана отговорността на държавата, е необходимо да бъде установена и доказана не само незаконосъобразна административна дейност, но и настъпили вреди, като пряк и непосредствен резултат от тази дейност /чл.4 от ЗОДОВ/. Вредата е отрицателната последица, с която се засягат неблагоприятно имуществени права и/или защитени от правото нематериални блага и неимуществени интереси на увреденото лице, като "пряка и непосредствена" е тази вреда, която следва закономерно от твърдяната незаконосъобразна административна дейност, по силата на безусловно необходимата причинно – следствена връзка, която съществува между тях. На обезщетяване подлежат единствено преките вреди - тези, които са типична, нормално настъпваща и необходима последица от вредоносния резултат и които са адекватно следствие от увреждането. Освен преки, вредите следва да бъдат и непосредствени, т. е. да са настъпили по време и място, следващо противоправния резултат.

Всъщност спорът по делото се свързва именно с наличието на тези два от кумулативно изискуемите се елементи от правопораждащия отговорността на държавата фактически състав по чл.1, ал.1 от ЗОДОВ - настъпването на твърдените

от ищеца неимуществени вреди и доколко същите са пряка и непосредствена последица от незаконосъобразна административна дейност – от незаконосъобразната Заповед за прилагане на ПАМ.

Безспорно от събраните по делото доказателства се установява, че в конкретния случай този фактически състав, с всичките му елементи, е налице, тъй като ищецът доказва в настоящото производство наличието на пряка и непосредствена причинна връзка между отменената като незаконосъобразна ПАМ, наложена от служител на СДВР и част от претендираните за настъпили от тази ПАМ неимуществени вреди.

Установената в чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ отговорност е пълна, защото е за всички претърпени вреди, които съгласно чл. 4 от ЗОДОВ са в причинна връзка с незаконосъобразни актове, фактически действия или бездействия на длъжностни лица или административни органи при или по повод изпълнението на административна дейност. На обезщетение подлежат действително настъпилите вреди, които обаче са в пряка причинна връзка с отменения незаконосъобразен акт и са пряка и непосредствена последица от него. Макар по делото да не са представени медицински документи за влошеното здравословно състояние на ищеца, причинено в резултат на незаконосъобразния административен акт, съдът намира, че свидетелските показания са допустимо, относимо и достатъчно доказателствено средство за установяване на претърпени неимуществени вреди (в този смисъл е и Решение № 15636/18.11.2019 г. на Върховния административен съд, III отд., постановено по адм. дело № 9144/2018 г.). Трябва да се съобрази и изразената от Европейския съд по правата на човека (ЕСПЧ) критика в пар. 175 от пилотното му решение от 27.01.2015 г. по делото Н. и други срещу България, че съдилищата не допускат увреждане на здравето да се доказва чрез свидетелски показания, а винаги изискват експертни доказателства за това. В тази връзка съдът кредитира показанията на разпитания по делото свидетел Г. А., който е консултирал Р. К. във връзка със сделки с недвижими имоти.

В случая съдът приема за доказани голяма част от релеванните от ищеца проявления на претърпените от него неимуществени вреди, както и причинно-следствената им връзка с осъщественото незаконосъобразно наложена ПАМ. Психоемоционалното състояние на личността и преживените негативни емоции от даден факт, са абсолютно субективни прояви, които са с различен интензитет при всеки един човек и са обусловени като цяло от характеристиките на личността. Въз основа на събраните по делото гласни доказателствени средства съдът приема за доказани преживените от ищеца негативни емоционални и психически преживявания, както и че същите са в резултат от незаконосъобразно приложената спрямо нея принудителна административна мярка. Свидетелят Г. А. е очевидец на негативни емоционални изживявания на ищеца, чиито външни проявления са били тревожността, и продължилото във времето безпокойство. Стресогенното събитие, с което се свързва настъпилото психофизическо състояние на лицето несъмнено се явява осъщественото незаконосъобразно и необосновано налагане на ПАМ, видно от мотивите на съда отменил процесната мярка.

Трябва да се посочи, че незаконосъобразното прилагане на ПАМ от вида на настоящата, при която се спира временно от движение ППС на собственик, който няма задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, до сключването ѝ, обективно води до негативни последици върху емоционалното състояние на адресата, тъй като въпреки предоставянето на всички необходими документи, включително полица за сключена гражданска отговорност, на същия е

вменено от страна на проверяващите едно сериозно правонарушение. Безпокойство и напрежение поражда и усещането за несправедливото санкциониране на водача на автомобила, тъй като се нарушава субективната увереност, че в правова държава, каквато е Република България, се наказват единствено правонарушителите, но не и лицата, които не са извършили нарушение.

Съдебно признатата и установена със СПН фактическа, правна и доказателствена необоснованост на наложената ПАМ, при липса на материалноправната предпоставка за това и при прилагането на ПАМ в несъответствие с целта на закона, представлява адекватна причина с естество и характер, които биха могли да имат за последица за К. отрицателни емоционални усещания и негативни преживявания - страдание, чувство на безпомощност, унижение и накърняване на личното й достойнство. Всичко това обуславя извод, че неблагоприятната промяна в психическото и емоционалното състояние на ищеца, може еднозначно да се приеме като такава, представляваща пряка и непосредствена вреда – типична и нормално настъпваща последица във връзка с незаконосъобразно наложената й ПАМ.

В хода на съдебното производство беше приобщено адм. д. № 7177/2023 г. на АССГ, 74 – ти с-в, в което се съдържа Акт за установяване на нарушение – АУАН, Серия ГА, АКТ № 890345, съставен от младши автоконтрольор при СДВР, отдел Пътна полиция. В АУАН е посочено, че актът е съставен на Р. К. за нарушение на чл. 483, ал. 1, т. 1 от КЗ – не е сключен договор за застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите. Като доказателство от водача Р. К. е иззето СУМПС №[ЕИК], както и контролен талон № [ЕГН]. От реквизитите на този АУАН може да се направи извод, че той е съставен малко след 11:50 ч. (часът на твърдяното нарушение) на 29.06.2023г. На обратната страна на така съставения АУАН е отбелязано, че СУМПС №[ЕИК], както и контролен талон № [ЕГН] е върнат на Р. К. на дата 29.06.2023г., 15:15 ч. За това обстоятелство ищецът К. се е подписала лично. Тоест като резултат от упражнената административна принуда на ищеца са били отнети СУМПС и контролен талон към него на дата 29.06.2023 г. за около три часа общо. В този смисъл, съдът намира, че претърпените неимуществени вреди не са доказани по отношение невъзможността на К. да се яви на изпит за шофьор на такси на дата 05.07.2023 г. от 15: 30 ч. Това обстоятелство се подкрепя и от мотивите на АССГ, 13 състав, изложени в Решение № 6550 от 02.11.2023г., където е посочено, че връщането на СУМПС още на същия ден, т. е. на 29.06.2023 г. съставлява прекратително основание за действието на ПАМ (отнемане на СУМПС), но няма отношение към нейната законосъобразност, която се преценява съобразно чл. 142, ал. 1 АПК към момента на издаването й.

На следващо място, претърпените неудобства и страдания, като резултат от изпълнението на незаконосъобразен акт, нямат материален еквивалент за пострадалия, но затова именно законът в чл. 52 от ЗЗД постановява следващото се за тях обезщетение да се определи на принципа на справедливостта. Съобразно задължителните указания, дадени в т. II от ППВС № 4/1968 г. понятието „справедливост“ по смисъла на чл. 52 от ЗЗД не е абстрактно понятие. То е свързано с преценката на редица конкретни обективно съществуващи обстоятелства, които трябва да се имат предвид от съда при определяне размера на обезщетението. Такива обстоятелства са видът, характерът, интензитетът и продължителността на увреждането, съпоставени със състоянието на ищеца преди него. Неимуществените вреди са конкретно определими и присъденото парично обезщетение за тях трябва да съответства на необходимостта за преодоляването им, следва да е достатъчно по

размер за репарирането им - в съответствие с общоприетия критерий за справедливост и с оглед особеностите на конкретния случай, като същевременно обезщетението не следва да надвишава този достатъчен и справедлив размер, необходим за обезщетяването на конкретно претърпените неимуществени вреди. Нанесените неимуществени вреди на ищеца се изразяват в отрицателни емоционални и психически изживявания. Обезщетението трябва да е съразмерно с вредите и да отговаря както на конкретните данни по делото, така и на обществените представи за справедливост. То трябва да удовлетворява изискването за справедливост и при съпоставянето му с други случаи по аналогични казуси (в този смисъл Решение № 37 от 11. 02. 2009 г. по гр. д. № 5367/2007 г., Г. К., I Г. О. на ВКС).

Поради това и въз основа на събраните по делото доказателства се установява по несъмнен начин наличието на пряка и непосредствена причинна връзка между незаконосъобразния акт и настъпилите неимуществени вреди. По изложените съображения съдът приема за доказани всички елементи от отговорността на държавата по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ. С оглед на това, съдът като отчита причинените на ищеца неимуществени вреди по вид, степен и интензитет, намира че негативните последици не разкриват по-голям интензитет от обикновените случаи и не представляват висока степен на опасност за здравето на ищеца. С оглед така очертаните характер, интензитет и продължителност на неблагоприятните последици върху емоционалното и психическо състояние на Р. К. съдът намира, че трябва да присъди справедливо обезщетение в размер на 1 000 лв., а за разликата до пълния предявен размер от 5000 лева, искът е неоснователен и недоказан и трябва да бъде отхвърлен.

В съответствие с нормата на чл. 81 ГПК съдът трябва да се произнесе по претенциите на страните за присъждане на разноски. Ищецът е представил списък по чл. 80 ГПК, с който е заявил разноски в размер на 1210 лева, включващ държавна такса и заплатен адвокатски хонорар на основание чл. 38, ал. 2 вр. чл. 38, ал.1, т. 2 от Закона за адвокатурата. Отправеното от ответника възражение за прекомерност на претендираното адвокатско възнаграждение съдът намира за неоснователно. От представения договор за правна помощ се установява, че Р. К. е получила от адв. Б. безплатна правна помощ по реда на чл. 38, ал. 1, т. 2 от ЗА - осъществена правна защита на материално затруднени лица. На основание чл. 38, ал. 2 от ЗА, в случаите по ал. 1, ако в съответното производство насрещната страна е осъдена за разноски, адвокатът или адвокатът на Европейския съюз има право на адвокатско възнаграждение. В този случай съдът определя възнаграждението в размер, не по-нисък от предвидения в наредбата по чл. 36, ал. 2 и осъжда другата страна да го заплати. Съобразно уважената част от предявения иск в размер на 1 000 лв., на процесуалния представител на Р. К. на основание чл. 7, ал. 2, т. 1 от Наредба № 1 от 09.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения следва да се присъди адвокатско възнаграждение в размер на 240 лв., представляващи 1/5 от претендираната сума. На ищецът следва да се присъдят сторените по делото разноски за заплатена държавна такса в размер на 10 лв. На ответника СДВР, съобразно отхвърлената част от иска следва да се присъди сумата от 30 лв., представляваща юрисконсултско възнаграждение.

Така мотивиран и на основание чл. 203 и сл. от АПК, Административен съд София - град, I-во отделение, 63-ти състав:

РЕШИ:

ОСЪЖДА Столичната дирекция на вътрешните работи, да заплати на Р. С. К., ЕГН [ЕГН], с адрес: [населено място], ж. к. О. – 2, [жилищен адрес] обезщетение за

претърпени неимуществени вреди в размер на 1 000 лв., в резултат на отменена като незаконсъобразна Заповед № 1942/29.06.2023г., издадена от мл. автоконтрольор в 03 група, 02 сектор в отдел Пътна полиция при СДВР, за прилагане на ПАМ по чл. 171, т. 1, б. „е“ от ЗДвП, за периода от 29.06.2023г. до 02.12.2023г. и **ОТХВЪРЛЯ** иска на Р. С. К., ЕГН [ЕГН], с адрес: [населено място], ж. к. О. – 2, [жилищен адрес] за разликата над 1 000 лв. до претендирания размер от 5 000 лв.

ОСЪЖДА Столичната дирекция на вътрешните работи да заплати на Р. С. К., ЕГН [ЕГН], с адрес: [населено място], ж. к. О. – 2, [жилищен адрес] разноски по делото в размер на 10 лв., за държавна такса по делото.

ОСЪЖДА Столичната дирекция на вътрешните работи при МВР да заплати на адвокат Л. Б., съдебен адрес: [населено място] 1000, [улица], ет. 3, офис 311, процесуален представител на ищеца Р. С. К., ЕГН [ЕГН], с адрес: [населено място], ж. к. О. – 2, [жилищен адрес] адвокатско възнаграждение в размер на 240 лв. по чл. 38, ал. 1, т. 2, от Закона за адвокатурата.

ОСЪЖДА Р. С. К., ЕГН [ЕГН], с адрес: [населено място], ж. к. О. – 2, [жилищен адрес] да заплати на Столичната дирекция на вътрешните работи юрисконсултско възнаграждение в размер на 30 лв.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен съд на Република България в 14 – дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: